

מסורת הש"ס

(א) ונתן להן... (ב) ונתן להן... (ג) ונתן להן... (ד) ונתן להן... (ה) ונתן להן... (ו) ונתן להן... (ז) ונתן להן... (ח) ונתן להן... (ט) ונתן להן... (י) ונתן להן... (יא) ונתן להן... (יב) ונתן להן... (יג) ונתן להן... (יד) ונתן להן... (טו) ונתן להן... (טז) ונתן להן... (יז) ונתן להן... (יח) ונתן להן... (יט) ונתן להן... (כ) ונתן להן... (כא) ונתן להן... (כב) ונתן להן... (כג) ונתן להן... (כד) ונתן להן... (כה) ונתן להן... (כו) ונתן להן... (כז) ונתן להן... (כח) ונתן להן... (כט) ונתן להן... (ל) ונתן להן...

מאימתי פרק ראשון ברכות

והאי דקרו ליה ליליא. דקאמר יואל כו ק"ש של לילה: משום דאיכא דגנו. וקרינא ביה ובשכנך. ובלבד שלא יאמר הפסיקו. הקורא ק"ש של לילה שמרתי סמוך לעמוד השער לא יאמר השכיבט שאין עוד זמן מחלת שכיבה אלא זמן סוף שכיבה: דאשכחיה. וישנו ונרדמו עד לאחר עמוד השער: בשעת הדחק.

אבל שלא בשעת הדחק לא: הכי קא אמרי ליה. לרנן גמולא. ולא גרם אלא: רבנן פליגי עליון. כלומר מי פליגי פליגי אדך דהא דאמר עד חלות דוקא קאמרי דלא משמע להו ובשכנך כל זמן שכיבה אלא כל זמן שדך בני אדם להתעסק לן ולשכב ומיהו כהא פליגי אדך דליעור דאלו רבי אליעזר סבירא ליה זמן עסק שכיבה אינו אלא עד האשמורה הראשונה ולרבנן עד חלות. ולא סבירא לן ובשכנך כל זמן שזני דאש שוכניו והיינו כל הלילה ויחיד וריבוי הלכה כרבי: או דילמא כווסף סבירא לכו. ומשמע לכו ובשכנך כל זמן שכיבה והא דקאמרי לכו חלות הכנסה הוא כדי לזר ומיהו היכא דאמרי ולא קרא קודם חלות עדין זמן חיונה הוא ומחייבי ונפקי ידי ק"ש בזמנו: כווסף סבירא לכו ומחייבי אסא לקרום גרסינן. ולא גרסינן מותרים דלפילו שלא בזמנו מן (עמוד ג) הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאלה הקורא כמורה: ששם חפון. שחפון לאח והיינו עמוד השער דכתיב לא תלאו איש מפתח ביתו עד בקר (שמות יב):

הגרות הב"ח

(א) ונתן להן... (ב) ונתן להן... (ג) ונתן להן... (ד) ונתן להן... (ה) ונתן להן... (ו) ונתן להן... (ז) ונתן להן... (ח) ונתן להן... (ט) ונתן להן... (י) ונתן להן... (יא) ונתן להן... (יב) ונתן להן... (יג) ונתן להן... (יד) ונתן להן... (טו) ונתן להן... (טז) ונתן להן... (יז) ונתן להן... (יח) ונתן להן... (יט) ונתן להן... (כ) ונתן להן... (כא) ונתן להן... (כב) ונתן להן... (כג) ונתן להן... (כד) ונתן להן... (כה) ונתן להן... (כו) ונתן להן... (כז) ונתן להן... (כח) ונתן להן... (כט) ונתן להן... (ל) ונתן להן...

מוסף רש"י

עד שעת חפון. ונכחיל לעל היטב עד הכף (פסחים כב) ובעירי וכו' (י) דהא נאכל בקדשים ביום. ויחם ויחמו קודם חתפת יחמו ללולא אם ילכה ויחמו שש. ודעה נאכל לבי ליליה ויום אחד. ע"י הפסוקין כל הילת דלא ליהי עטר עד ע"י (פסחים כב).

ט.

לעולם ימא הוא. ולא תאמר לימתי שמי פעמים קודם הנך המה והיו רכומא עפי דלפילו קודם הנך היו זמן דקריאת שמע של שמרתי. וי"ל דכפרשתא דהאי ימא לענין שאר מלות. אבל לענין ק"ש הואיל ואיכא אינשי דגנו לאו זמן קרימה הוא ומימא דקשאו דרבי עקיבא אר.

תורה אור השלם

- 1. ויבא את הקשור... 2. ויבא את הקשור... 3. ויבא את הקשור... 4. ויבא את הקשור... 5. ויבא את הקשור... 6. ויבא את הקשור... 7. ויבא את הקשור... 8. ויבא את הקשור... 9. ויבא את הקשור... 10. ויבא את הקשור... 11. ויבא את הקשור... 12. ויבא את הקשור... 13. ויבא את הקשור... 14. ויבא את הקשור... 15. ויבא את הקשור... 16. ויבא את הקשור... 17. ויבא את הקשור... 18. ויבא את הקשור... 19. ויבא את הקשור... 20. ויבא את הקשור...

הוא ימא הוא. ולא תאמר לימתי שמי פעמים קודם הנך המה והיו רכומא עפי דלפילו קודם הנך היו זמן דקריאת שמע של שמרתי. וי"ל דכפרשתא דהאי ימא לענין שאר מלות. אבל לענין ק"ש הואיל ואיכא אינשי דגנו לאו זמן קרימה הוא ומימא דקשאו דרבי עקיבא אר.

השקרא לפילו קודם הנך:

הוא ימא הוא. ולא תאמר לימתי שמי פעמים קודם הנך המה והיו רכומא עפי דלפילו קודם הנך היו זמן דקריאת שמע של שמרתי. וי"ל דכפרשתא דהאי ימא לענין שאר מלות. אבל לענין ק"ש הואיל ואיכא אינשי דגנו לאו זמן קרימה הוא ומימא דקשאו דרבי עקיבא אר.

לא שמעו להם ללאה עד בקר: זכור

לא לעולם ימא הוא והאי דקרו ליה ליליא דאיכא אינשי דגנו בהריא שעתא אמר רבי אחא ברבי חנינא אמר רבי יהושע בן לוי הלכה כר"ש שאמר משום רבי עקיבא. אמר רבי יורא ויובלבר שלא יאמר השכיבנו. כי אחא רב יצחק בר יוסף אמר הא דרבי אחא ברבי חנינא אמר ריב"ל ללאו בפירושו איתמר אלא מבבלא איתמר דההוא זוגא דרבנן דאשתכור בהלולא דבריה דר' יהושע בן לוי אתו לקמיה דריב"ל אמר כרביא הוא ר"ש לסמוך עליו בשעת הדחק: מעשה שבאו בניו וכו': ועד השתא לא שמיע להו הא דר"ג הכי קאמרי ליה. רבנן פליגי עליון. ויחיד וריבוי הלכה כרביים או דלמא רבנן כוותי סבירא להו והאי דקאמרי עד חלות כדו להרחיק אדם מן העבירה אמר להו רבנן כוותי סבירא להו ויחייבין אתם והאי דקאמרי עד חלות כדו להרחיק אדם מן העבירה: ולא זו בלבד אמרו אלא וכו': ור"ג מי קאמר עד חלות דקתני וכו' זו בלבד (א) אמרו הכי קאמר להו ר"ג לבניה דאילו לרבנן דקאמרי עד חלות מצוהה עד שיעלה עמוד השחר והאי דקא אמרי עד חלות כדו להרחיק אדם מן העבירה: הקטר חלבים וכו': ויאוילו אכילת פסחים לא קתני ורמינהו ק"ש ערבית והלל בלילי פסחים ואכילת פסח מצותן עד שיעלה עמוד השחר אמר רב יוסף לא קשיא הא ר' א' אלעזר בן עזריה הא רבי עקיבא ודתניא יואכלו את

הבשר בלילה הזה רבי אלעזר בן עזריה אומר להלן יעברתי בארץ מצרים בלילה הזה מה להלן אמר ליה ר' עקיבא והלא כבר נאמר יבחנוון יעד שעת חפון א"כ מה תלמוד לומר בלילה יכול יהא נאכל כקדשים ביום תלמוד לומר בלילה הוא נאכל ולא ביום בשלמא לר' אלעזר בן עזריה דאית ליה גזירה שוה אצטרך למכתב ליה הזה אלא לר' עקיבא האי היה מאי עביד ליה למעוטי לילה אחר הוא דאתא סד"א הוואיל ופסח קדשים קלים ושלמים קדשים קלים כ' ימים ויהא נאכל לשיני ימים ויליה אחד אף פסח נאכל שתי לילות במקום כ' ימים ויהא נאכל לב' לילות ויום אחד קמ"ל בלילה הזה בלילה הזה הוא נאכל ואינו נאכל בלילה אחר ור' אלעזר בן עזריה מלא תותירו עד בקר נפקא ורבי עקיבא אי מהתם היה אמינא מאי בקר בקר שני ורבי אלעזר אמר לך כל בקר בקר ראשון הוא. והני תנאי כהני תנאי ודתניא ששם תזבח את הפסח בערב כבוא השמש מועד צאתך ממצרים ר' אלעזר אומר בערב אתה זוכה וזכב השמש אתה אוכל ומועד צאתך ממצרים אתה שורף רבי יהושע אומר בערב אתה זוכה כבוא השמש אתה אוכל ומועד צאתך ממצרים אתה שורף רבי יהושע אומר בערב אתה זוכה כבוא השמש מועד צאתך ממצרים לא נגאלו אלא בערב שנאמר הוציאוהו אל אלהיך ממצרים לילה וכשיצאו לא יצאו אלא ביום שנא' ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה על מה נחלקו על שעת חפון ר' אלעזר בן עזריה סבר מאי חפון חפון דמצרים ורבי עקיבא סבר מאי חפון חפון דישאל ר' תנ"ה הוציאוהו אל אלהיך ממצרים לילה וכי בלילה יצאו והלא לא יצאו אלא ביום שנא' ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה אל מלמד שהתחילה להם גאולה מבוערב: דבר נא באזני העם וגו' אמרי דבי ר' ינאי אין נא אלא לשון בקשה אמר ליה הקב"ה למשה בבקשה ממך לך ואמור להם לישראל בבקשה מכם שאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב שלא יאמרו אתו

הבשר בלילה הזה רבי אלעזר בן עזריה אומר להלן יעברתי בארץ מצרים בלילה הזה מה להלן אמר ליה ר' עקיבא והלא כבר נאמר יבחנוון יעד שעת חפון א"כ מה תלמוד לומר בלילה יכול יהא נאכל כקדשים ביום תלמוד לומר בלילה הוא נאכל ולא ביום בשלמא לר' אלעזר בן עזריה דאית ליה גזירה שוה אצטרך למכתב ליה הזה אלא לר' עקיבא האי היה מאי עביד ליה למעוטי לילה אחר הוא דאתא סד"א הוואיל ופסח קדשים קלים ושלמים קדשים קלים כ' ימים ויהא נאכל לשיני ימים ויליה אחד אף פסח נאכל שתי לילות במקום כ' ימים ויהא נאכל לב' לילות ויום אחד קמ"ל בלילה הזה בלילה הזה הוא נאכל ואינו נאכל בלילה אחר ור' אלעזר בן עזריה מלא תותירו עד בקר נפקא ורבי עקיבא אי מהתם היה אמינא מאי בקר בקר שני ורבי אלעזר אמר לך כל בקר בקר ראשון הוא. והני תנאי כהני תנאי ודתניא ששם תזבח את הפסח בערב כבוא השמש מועד צאתך ממצרים ר' אלעזר אומר בערב אתה זוכה וזכב השמש אתה אוכל ומועד צאתך ממצרים אתה שורף רבי יהושע אומר בערב אתה זוכה כבוא השמש מועד צאתך ממצרים לא נגאלו אלא בערב שנאמר הוציאוהו אל אלהיך ממצרים לילה וכשיצאו לא יצאו אלא ביום שנא' ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה על מה נחלקו על שעת חפון ר' אלעזר בן עזריה סבר מאי חפון חפון דמצרים ורבי עקיבא סבר מאי חפון חפון דישאל ר' תנ"ה הוציאוהו אל אלהיך ממצרים לילה וכי בלילה יצאו והלא לא יצאו אלא ביום שנא' ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה אל מלמד שהתחילה להם גאולה מבוערב: דבר נא באזני העם וגו' אמרי דבי ר' ינאי אין נא אלא לשון בקשה אמר ליה הקב"ה למשה בבקשה ממך לך ואמור להם לישראל בבקשה מכם שאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב שלא יאמרו אתו

לא שמעו להם ללאה עד בקר: זכור